

СЪБЛАЗЪНТА „ЛИТЕРАТУРЕН ВЕСТНИК“

Моето лично просвещение има два притока – „Литературен вестник“ и книгите на издателство „Критика и хуманизъм“. Късната ми младост завари големите кожени корици, с които „Литературен вестник“ бе грижливо подвързван в библиотеката на родния Казанлък. Завари ме наподготвен.

Разположени между тези корици, броевете на вестника предвещаваха бури, общения, съкровени и мъчителни образи и почерци на едни безконтролни езици, които удивляваха провинциалното ми живеене. С времето, зачитанията му угояваха някакво призрачно очарование у мен, намек за решаващи събития, които насичат способността на реалността да бъде скучна – сякаш с магия, този вестник се превърна в свършеното алиби, защитаващо ме пред утвърдената неспособност на училището да надживява вкаменения си разказ за литературата.

Литературен вестник като меценат на екстремистки зов, оформил зеговете на собствените ни безпокойства.

На 16.04.2016 г. в книжарница „Перото“ (в Националния дворец на културата) се състоя честването на 25-годишнината на „Литературен вестник“. Непослушното дете на демокрацията закова четвърт век, без да се свени от възрастта си и поколенията бабаити, които ни завещаха тягите му. Появил се на 11 февруари 1991 г. с претенцията да създаде нов език – политико-етически-естетически, срещупоставяйки се на сенилно-забавения соцжаргон, неговите първи редактори Малина Томова, Едвин Сугарев, Румен Леонидов, Георги Господинов, Владимир Левчев и Ани Илков успяват да откърлят мощни интелектуални фигури, да „възпалят“ (Владислав Тодоров) циклещите езикови практики и да запалят кръвта на „зверовете на август“.

Сменил своите местообитания (пребивавал дори нелегално в квартира на бул. „Дондуков“), вестникът днес пак обитава една стаичка (стаичката на пощальона) на ул. „Шишман“, но там можете да видите всепроникващи фигури на съвременния литературен ландшафт като: главната редакторка Амелия Личева, редакторите Едвин Сугарев, Георги Господинов, Пламен Дойнов, Йордан Ефтимов, Ани Бурова, Бойко Пенчев, Камелия Спасова, Мария Калинова, Силвия Чолева, както и десетки известни творци като Федя Филкова, Алек Попов, Иван Цанев, Михаил Неделчев, Митко

Новков, Васил Видински, Михаил Вешим, Петър Чухов, Стефан Иванов, Иван Христов, Борис Минков, Иван Ланджев.

Водеца на събитието беше Камелия Спасова, която обърна внимание на важноста дебютите да се случват именно на страниците на вестника, в което можем да дирим способността на медията да окръгля поколенчески профили и поетики.

Пламен Дойнов водеше „Кръгла маса“ – дебат за ролята на „Литературен вестник“ (минало, настояще и бъдеще) за авторите, тенденциите, поколенията и конфликтите вътре и извън контекста на неговата територия. Той припомни предисторията на вестника, възникнал във Велико Търново на 24 май 1990 г. като двуседмичник, който е бил продължение на спрелия да излиза алманах „Янтра“, издание на СБП. Този вестник излиза до края на 1990 г. По-късно вестникът става ежеседмичник с главед редактор в лицето на Едвин Сугарев.

Миглена Николчина разказа как през лятото на 1994 г. в. „Демокрация“ се отказва от менажирането на вестника и тя в най-критичния месец август успява да го спаси. Изказаха се и други бивши и настоящи редактори на изданието: Борис Минков, Амелия Личева, Силвия Чолева, Иван Христов, Стефан Иванов и др.

Градусът на умерения тон бе повдигнат от животворящите думи на Албена Хранова, която беше категорична: „90-те силно любеха и мразеха, което нямаше нищо общо с постмодернизма освен с някои негови стилови формати, но не и с неговите идеологии. Големите акценти на 90-те бяха политически. Комуникацията търсеше някаква автентичност – чрез раздвояване на езиците, будалкането, „тежкото“ четене и „тежкото“ писане. В този смисъл – поколенческите разлики не би трябвало да са тема на вестника. Нека всеки пише и чете каквото иска... Не трябва да има политики към младите. Вестникът трябва да има непосредственост, да няма рутина. Той вече не може да се украсява с думите „постмодернизъм“, защото няма опонент. Кого имат днес за опонент младите? Една чудовищна неграмотност, те са поставени пред задачата да правят модернизация за N-ти път.“

Казано с езика на вестника, юбилеят се превърна във „версия“ на културен празник, който не ще и да знае за вдъхновената безвкусица, която владее света навън. Цялото съществуване на вестника бе разпознато като ритуално откровение, дошло да разгони сомнамбулите и носталгиите на остарелите символизации. Сигурността на традициите е онова, срещу което вестникът винаги ще въстава с мунчовска охота и демодирана нецивилизованост.

ИЛИЯН ШЕХАДА

Изобщо „Литературен вестник“ е революционно оръжие, което принадлежи на бъдещето, на „способността за разговор“ и на „езика въобще“ (Албена Хранова, „Разроявания“).

Честито!

Илиян Шеxada